

Lelkednek sem Art egy kis táplálék

2013. 10. 03. csütörtök Giuseppe Verdi: Falstaff

Az öreg Muzsay, amikor valaki jót cselekedett Vele, vagy ha egyáltalán Neki tetsző dologra lelt, mindig azt mondogatta: „Isten tartsa meg jó szokásodat!”, természetesen annak, akitől a jó származott. Mostanában ezeket a szavakat mondogatom én is a „Sanyikára”, vagy arra – nekem ismeretlen – hölgyre, aki a Szabadost látja el jegyekkel. Isten tartsa meg jó szokásukat! Ebből kifolyólag egészen kiváló helyen ültünk az Operában, egy nagyon jó előadásón.

Az Uram ugyan morgott, de nekem nagyon tetszett a rendezés, a díszlet, nem is beszélve, magáról az operáról, ami – kivéve a Fordnét alakító énekesnőt – szinte tökéletesre sikeredett!

Teljesen más kérdés, hogy Verdinek ezt az operáját nem szeretem. Ez volt az utolsó operája, mert kisvártatva meghalt, szerencséjére (bocsánat), mert Wagner kezdte utánózni (talán rájött, hogy Wagner után már nem lehet hagyományos operát írni), de Ő nem volt Wagner! A zeneirodalom remekműnek tartja a Falstaffot, szégyellem is, hogy nekem nem tetszik, illetőleg olyan ez a mű, mintha nem is Verdi írta volna, márpedig Verditől, Verdi művet vár az ember! (Talán bizonyítani akarta a világnak, saját magának, hogy tud Ő ilyet is!)

A szövegeknyv eredetije, Shakespeare: A windsori víg nők komédiája, az öntelt, fennhéjázó, férfiaságukra túlzottan büszke férfiak megcsúfolásáról, kigúnyolásáról, nem utolsó sorban a cselvető, férfiakat az orruknál fogva vezető, nők csalafintaságáról szól. Aktuális az ilyen eszmei mondanivaló manapság? Nem tudom, de a darabban elhangzó: „Kacagjuk egymást vígan!” – szöveggel teljesen egyetértek.

Szóval nekem tetszett az előadás, a díszlet, a jelmez, a szereplők „mozgatása”. A román Alexandru Agache (Falstaff), valamint Budai Livia (Mrs. Quickly) hangilag és színészileg is kiválókat nyújtottak! Szép este volt.

2013. 10. 05. szombat Richard Baer: Hitted volna?

RICHARD BAER
HITTED VOLNA?
FORDÍTÓTTA:
ZÖLDI GERGELY

CHRISTINE-HERNÁDI JUDIT
HERMÁN-KERN ANDRÁS
RAPHL-PICZERE BÉLA
CHUCK-IEGES KRISZTIÁN

JELMEZ: TORDAI MÁMI
DÍSZLET: MIRA JÁNOS
VILÁGÍTÁS: SZONDI GYÖRGY
GRAFIKA: CSÁFORDI LÁSZLO

RENDEZŐ: VEREBES ISTVÁN
PRODUCER: ORLAI TIBOR

RENDEZŐ ASSZISZTENS:
KIS-KÁDI JUDIT

Az előadás az Orlai Produkciós
iroda és az ORLAI Színház közösen
jött létre.

Christine-nek elege van. Elég a nagyvárosból, a zajból, de főleg a nemrég
 elvesztett férjével közös helyszínekből. Költözik tehát: New Yorkból Floridába.
 Már pakolnak is a költöztetők, egy nap maradt a régi életből. Ekkor toppan
 be Herman, néhai férjének barátja, és képtelen ötlettel áll elő. Az egész egy
 agyrem, merő képtelenség, ráadásul röhejes. Vagy mégsem? Mit telnak az
 utolsó dobozok, sok kérdésre kerül válasz: menni vagy maradni, megszokni
 vagy megszökni, kockáztatni vagy biztosra menni?

A költöztetés Magyarországon a New York-i
 Graham Agency közönségszolgálati támogatásával
 és a DRÁMAKÖZÖSSÉG Színház és Színház
 Ügynökség közreműködésével készült előadás.

www.orlaiprodukcio.hu

RICHARD BAER
HITTED VOLNA?
FORDÍTÓTTA:
ZÖLDI GERGELY

**HERNÁDI
JUDIT
KERN
ANDRÁS**
RENDEZŐ:
VEREBES ISTVÁN

A színház Magyarországon a New York-i Graham Agency közönségszolgálati támogatásával és a DRÁMAKÖZÖSSÉG Színház és Színház Ügynökség közreműködésével készült előadás.

BELVÁROSI SZÍNHÁZ (VII. KER. KÁROLY KRT. 3/A)
ORSZÁGOS BEMUTATÓ: 2013. OKTÓBER 03. (20 ÓRA)

Jegyek vásárolhatók a Belvárosi Színház szervezésében (1075 Bp., Bolyai u. 1/A,
tel.: 266-7330, nyitva: 10-18 óráig), valamint az interneten: www.belvarosi-szinhaz.hu.

ORLAI

Rendező: Verebes István, muszáj volt kiemelni a rendező személyét, mert nélküle hiányos lett volna a csapat.

A három ember, akiről szó van: Hernádi Judit, Kern András és Verebes István, annyira össze vannak szokva, mint akiről azt állítja a mondás: „Fél szavakból is megértik egymást!” Egy húron pendülnek!

Ebben az esetben is ez történt, Hernádi és Kern „lubickoltak” a szerepükben. Olyan ez a színdarab, mintha erre a két emberre írták volna. Árad a színpadról a derű és a jókedv! Gondolom a próbák alatt, pedig halálra röhögtették egymást.

A Belvárosi Színház vezetője – Orlai Tibor – zseniális orral rendelkezik, amellyel kiszimatolja a közönségsikert. Érzékeny szaglása szerint választ színműveket és, természetesen, az eléggé drága jegyek ellenére, dől a közönség a színházba és nagyon jól szórakozik! Ezt tettük mi is!

A Kern András által alakított szereplő foglalkozása: szőnyegkereskedő, így kerül a darabba némi díszletként egy halom szőnyeg, és mivel ez itt a „reklám helye” a színlapra is a szőnyeghegy! Az állami támogatás nélkül működő színházak rászorulnak az ilyesmire, de nem baj, ha illeszkedik a dolog!

2013. 10. 10. csütörtök Richard Strauss: A hallgatag asszony

A mű egy vígopera, így is adták elő „félíg szcenírozott” változatban, nem csak a díszletet, a játékot tekintve is, a MÜPÁ-ban.

Mintha valahonnan ismerős lenne a darab cselekménye! Idősb férfiú, hogy kitagadhassa unokaöccsét a vagyonából, elvesz, egy csendesnek mutatkozó, ifjú hölgyet feleségül. A házasságkötés után azonban kiderül, hogy a „hallgatagnak” hitt hölgy, egy fúria. A csendre, nyugalomra vágyó férfi azonnal válni akar, de arra nem kerül sor, mert kiderül, hogy az egész házassági szertartás az unokaöcs tréfája volt csupán! Az ifjú hölgy pedig az ő menyasszonya. Hál' Istennek! - mondja a nagybácsi, és nyugalmáért cserében rátestálja a vagyonát a fiatalokra! Minden jó, ha a vége jó! Az Uram egyik régi kollégája, mondta az előadás után, mintegy összegzés képen, hogy: Valaki már egyszer ezt a művet jobban megírta! Ez a valaki Donizetti volt és a mű címe: Don Pasquale! Igaz nem teljesen ua., de majdnem!

Gondolom, hogy a díszlettervezőnek is eszébe jutott ez a másik opera, amikor a színpadra, egy hatalmas hal csontvázát tette, jelezve, hogy a téma: Lerágott csont! Ha nem így van, akkor nem tudom, hogy mi az értelme a díszletnek!

A hal oszlopos szálkái között jöttek-mentek a szereplők. (Halcsontcsarnok! Hi-hi-hi!)

Volt még egy díszlet a színpadon, egy láda, egy több funkciós láda. Első jelenetében még mosogató volt, ahol a házvezetőnő nem mosogatott. (Nagyon jó szerep volt, Temesi Mária alakította nagyon viccesen. Azért nem mosogatott, mert beragadt a keze a kenyérpírtóba, később nem takarított, mert a másik kezét beszívta a porszívó, azután már semmit sem csinált, mert belelépett a felmosó vödörbe és beleszorult a lába! Ezekkel a „kiegészítőkkel” lépett be az újabb jeleneteibe, harsány röhögés kíséretében.) Visszatérve a ládára: Később pódium lett, amelyre az egyik énekes kapásból fellépett (Mint Nicola Rossi Lemeni, kb. 100 évvel ezelőtt, felpattant az asztalra, hogy elénekelje a tetejéről: Eladó az egész világ! – kezdetű nótát! Igaz Róla kiderült, hogy korábban balett táncos volt.) Még később pedig lakás lett a láda, berendezve, mint egy babaház, egy szereplő bele is költözött, igaz nem volt kényelmes, de belefért! Ilyen „jópofa” dolgok történtek a színpadon, csodáltam a Kocsis Zoltánt, aki kibírta, hogy ne röhögje végig az előadást.

A zenéből nem maradt bennem semmi. Pedig nagyon jó énekesek működtek közre. A darabot Stefan Zweig és Strauss a legnagyobb barátságban, egyetértésben hozták össze, nyilvánvalóan nagyon jól szórakoztak munka közben.

2013. 10. 12. szombat Cinema City-Allee mozi
A nagy füzet Szász János filmje

A film vetítése után beszélgetni lehetett a rendezővel, Szász Jánossal. Kár, hogy alig hallottam valamit, kár, hogy bátortalan vagyok, mert lettek volna kérdéseim.

Valószínűleg itt is igaz, hogy a könyv (Agota Kristóf) sokkal jobb lehet, mint a film. (Már tettem lépéseket a megszerzésére.) Borzalmas dráma a film, nagy valószínűséggel a könyv még szörnyűbb lehet!

Jó a film? Lehet, de vannak hibái. Rossz a film? Lehet, de van nagyon sok jó tulajdonsága. Elképzelhető a történet: igen, nagyon is igen! A szülők nélkül kóválygó gyerekek egy világháború kellős közepén és utána, igen, minden elképzelhető borzalom megtörténhet velük és Ők is elkövethetnek mindenféle borzalmakat. Csak azt teszik, amit látnak! De ez még nem a film, ez a történet, a dráma, a könyv.

A film laposabb lett, mint ahogyan a könyvben leírva elképzelem, szürke minden, az ég, a föld, a ruhák, minden, minden szürke. Kár!

Olvastam kritikát a filmről, azt állítják, hogy a gyerek szereplők nem jók, sőt! Annyiban egyetértek, hogy egyhangúak a srácok, de nem rossz színészek. Ugyebár nagyon nehéz találni két tökéletesen egyforma gyereket és még ne is legyen nagyon „úri fiú” kinézetük! Valahonnan az Isten háta mögötti faluban találták ezt a két srácot, Akik talán még filmet sem láttak életükben, nehogy abban szerepeljenek. Ha elképzelek egy filmforgatást, bizony színész legyen a talpán, aki megfelelő átéléssel tudja alakítani a szerepét a rengeteg zavaró körülmény közepette. Hát akkor mit várunk két ilyen kis sráctól? Egyébként meg a Szász jól csinálta, csak annyit beszéltette Őket, amennyit feltétlenül muszáj volt, és a kamerával is úgy bántak, hogy több volt a távoli felvétel. (Pl: verekedés) Olyan jeleneteket állított be a Szász, amelyhez egyébként is érthetnek a srácok pl: favágás.

Voltak azonban számomra rejtélyek a filmben: háborúban, harci területen, miért áll egy helyben, bekapcsolt fényszóróval az autó? Természetesen rálőnek a gépkocsira, de hova lett a bombatölcsér a becsapódás után? Miért kell hatalmas gödröt ásni – ráadásul a nagymamának - méghozzá szakszerű, élesen szögleteset

és nagyon mélyet? Miért kell az apának ugyan ezt a gödröt kiásni, ráadásul zuhogó esőben, éjjel? Ezek „hatásvadász” jelenetek voltak és feleslegesek.

A nagy füzet, amelyet a gyerekek írnak a történeésekről, túlságosan szép (néha rajzfilmként meglevenedik egy-egy rajzos bejegyzés), kétlem, hogy a gyerekek munkája!

A film „fénypontja” a Molnár Piroska ezzel a szereppel elnyerhetné a legjobb női alakítás Oscar-díját is akár, egy életmű Oscart is kiérdemelt már a színésznő.

De mint tudjuk Magyarországon élünk és itt nem divat Oscart kapni!

(Amikor felolvastam az Uramnak az írásomat, azt mondta: Jelölték Oscarra a filmet! Hát nagyon kíváncsi vagyok!)

2013. 10. 13. vasárnap Kodály Zoltán Hány János Erkel Színház

OPERA KALAND

Kodály Zoltán
Hány János

ERKEL
SZÍNHÁZ
THEATRE
2013. október 13. 11.00 – 14.15

Kodály Zoltán:
HÁRY JÁNOS
Daljáték két felvonásban, négy kalandban, elő- és utójátékkal

Szövegét írták: PAULINI BÉLA és HARSÁNYI ZSOLT

Karmester: KÖTELES GEZA
Rendező: VIDNYÁNSZKY ATTILA
A rendező munkatársai: KOVÁCS KATALIN, BAKAI BARBARA, MAGYAR ORSOLYA
Díszlettervező: ALEXANDER BELOZUB
Jelmeztervező: BIANKA IMELDA JEREMIAS
Koreográfus: GEMZA PÉTER
Kariigazgató: STRAUSZ KÁLMÁN
A gyermekkar vezetője: GUPCSÓ GYÖNGYVÉR

Hány János: CSEH ANTAL
Óreg Hány: CSURKA LÁSZLÓ
Órzsze: DOBI-KISS VERONIKA
Ferenc császár, Biro uram: SZALMA TAMÁS
A császárné: VÁRADI ZITA
Napoleon, Ábrahám, korcsmáros:
BÁTKI FAZEKAS ZOLTÁN
Mária Luiza, Napoleon felesége:
MEGYESI SCHWARTZ LUCIA

OPERA
MAGYAR ÉLHÁZI OPERAKAR
HUNGARIAN STATE OPERA

Szó nem volt róla, hogy megnézzük ezt a dalművet! Nem is opera, egyenként a dalokat az unalomig tanultuk az iskolában, nem érdekli a Lányokat, minket se nagyon, no meg a Vidnyánszky rendezte, szóval ez elég ok arra, hogy ne nézzük meg.

Aztán történt, hogy a Dallos Erika (operaházi korrepetitor és zongoraművész, Ő kísérte az énekeseket a Balga Belga Barátunk születésnap buliján a Kárász Szalonban) szólt nekem, hogy: Nem jöttök megnézni? Benne vagyok én is! Flóra is hallotta, nem volt mese az Uram rohan jegyet szerezni. Emma nem vállalta, de a két kicsi igen!

Hatalmas pozitív csalódás volt nekem! Annak ellenére, hogy az előadás rendkívül hosszú (11:00-tól, 14:30-ig tartott), mind a két gyerek szépen, úgy ahogyan kell, végigülték a műsort, csak néha kérdezett közbe a Liza, de mindig igaza volt. Persze mese, meg giccses, de ennek ellenére tényleg nagyon aranyos volt az egész.

Nekem csak egy hatalmas bajom volt az előadással és az a díszlet! Az Erkel Színháznak hatalmas színpada van. Ennek ellenére be lettek szorítva a szereplők a kókuszdiónak látszó forgó szűk térbe és ebből nem volt szabad kilépniük. Pedig a

darab tele van paraszt, toborzó, huszár stb. táncokkal, amelyekhez kell a sok hely, ami van is, de még sincs, ez számomra rémes volt!
De azért, azóta is dúdoló magamban:

Sej, Nagyabonyban
csak két torony látszik,
De Majlandban harminckettő látszik.
Inkább nézem az Abonyi kettőt,
Mint Majlandban azt a harminckettőt!

(Majland=Milánó, Hány János idejében, Ausztriához tartozott)

Ami viszonyt nagyon nem tetszett, az az Erkel Színház külső megjelenési formája!
Amikor tavaly, illetve a nyári szünet előtt voltunk, még minden rendben volt. Úgy tűnt alig tettek valamit, de én azt már elégségesnek ítéltam. Fel lett újítva teljesen az összes mosdó helyiség, ki lett festve az előcsarnok és igaz, hogy azt gondoltam ennyi hiba miatt igazán kár volt bezárni a színházat, de szép tiszta volt, rendezettnek tűnt, talán már kívül is „dobozoltak” valamiket, tehát minden a legnagyobb rendben volt. Hogy a színpadi technikával történt-e valami arról akkor sem és most sincs információ. Mostanra azonban befejeződött a felújítás, lehet, hogy csak az épületre vonatkozóan, és úgy el van rontva, ahogyan csak nagyon sok pénzért lehet valamit elszúrni! Az egész Erkel Színháznak a homlokzati lépcső volt a szexepilje, a szépsége, a különlegessége, hát ezt most beajtózták! Nekem ez fájdalmas! Miért vajon? Olyan lett, mint egy hangár, most tűnt csak fel, hogy a szürkére festett kapuk mellett a nézőtér mennyezete is szürke lett, tényleg, mint egy hangár! Rémes!
És ez most már örökre így marad!

Régen itt lehetett randevúzni, várakozni, cigizni, most pedig ilyen lett!

2013. 10. 14. hétfő Fischer Iván szerzői estje Millenáris-teátrum

Az előadás két részből állt.

Az első részben kis zenei szösszeneteket adtak elő fiatalok. Egyszerűen szenzációs volt! Szerzőileg és a művek előadását tekintve egyformán!

Fanfár (hangszeres), **Shudh Sarang** (Elvágyódások) szextett (hangszeres), **Spinoza-fordítások** (10 perces szólókantáta, Nóra Fischer és zenekar előadásában), **Melankólia** (négy perces kórusmű, fuvola és basszus klarinét), **Cigánydal** (Kobra együttes: hat boszorkány, ének), **A mérgespók** (20 perces opera, nődráma)

Szünet következett.

Második részben

A Vörös Tehén, opera egy felvonásban, került műsorra.

Zene: Fischer Iván

Szöveg: Krúdy Gyula és Kossuth Lajos

Versek: Parti-Nagy Lajos

Rendező: Ascher Tamás és Tóth Kriszta

Történet a tiszzaeszlári vérvád alapján íródott.

A fenti alkotók neve garancia a „szenzációs” minősítésre, természetesen nem nekem kell ezt a művet minősíteni, én csak annyit állíthatok, hogy nekem nagyon tetszett, úgy ahogy volt.

Egy fiatal, keresztény szolgálólányt, 1882. április 1-én a gazdasszonya, festékért küldte a boltba, de a lány nem tért vissza. Pár nap múlva az anyja feljelentést tett a helyi zsidók ellen, hogy ők ölték meg a lányát, hogy rituális céllal a vérét vegyék.

„Tiszaeszlári vérvád” Nem tudták bizonyítani, ezért felmentő ítéletet hoztak. A per és a felmentő ítélet hatására országszerte hetekig tartó zsidóellenes uszítások, zavargások törtek ki.

Ez a történet, az opera alapja.

Az előadás egyszeri volt, de nem megismételhetetlen, reméljük, kerít rá sort a Fischer Iván és akkor menjen el mindenki, Aki olvassa a leveletem és nézze meg!

Jelenet (részlet)

Eszter:

Rózsi tehén, legeljél,
édes fúvel eltél.
Hadd gyűljön a tejecske,
gazdaasszony kifejje.
A pitypalattyvirágot,
megjárom, ha lerágod.
Ha a tejed veres lesz,
az én jusson verés lesz.

Felbukkan Kálmán, tilinkózik.

Tehén:

Mú!

A tehén rátapos Eszter lábára, Eszter nyög.

Eszter:

Jaj, Istenem, mit vétettem,
szegény nyomorulttá lettem,
csontom törött, húsom kékül,
mire megyek lábom nélkül.

Stb.

Cigánydal női karra (részlet)
(még az első részhez tartozik)

.....

.....

Jól ismertem és valamennyi banyát,
Nánit, Katit, Örszit, Orsolyát,
Évát, s Lizát, meg a Bábit is.
Sivítottak, körbe mind:
Ville vau-vau-vau!
Ville vó-vó-vó!
Vitó-hu!

Mind sorra nevén neveztem én:

Náni, mit akarsz? Bábi, mit akarsz?

Akkor dideregni kezdtek, és

Valamennyi elszelelt:

Ville vau-vau-vau!

Ville vó-vó-vó!

Vitó-hu!

Weöres Sándor fordítása

2013. 10. 16. szerda Richard Wagner: Tannhäuser Operaház

2013. október 16. 18.00 – 22.30
TISZAY BÉRLET 1. ELŐADÁS

Richard Wagner:

TANNHÄUSER

Opera három felvonásban, német nyelven

Szövegíró: RICHARD WAGNER

Magyar nyelvű feliratok: KLAUSZ ZSUZSA

Karmester: CHRISTIAN BADEA

Rendező: SZINETÁR MIKLÓS

Koreográfus: VENEKEI MARIANNA

Diszlettervező: KECSKEMÉTI SÁNDOR

Jelmeztervező: SCHÄFFER JUDIT

Karigazgató: SZABÓ SIPOS MÁTE

Hermann: FRIED PÉTER

Erzsébet: SÜMEGI ESZTER

Tannhäuser: FRANK VAN AKEN

Wolfram: KÁLMÁNDI MIHÁLY

Walter: SZAPPANOS TIBOR

Biterolf: EGRI SÁNDOR

Heinrich: DARÓCZI TAMÁS

Reinmar: CSERHALMI FERENC

Vénusz: NÉMETH JUDIT

Pásztorfiú: WIERDL ESZTER

Szólótáncos: GIKOVSZKI SZNEZSANA,

DARAB DÉNES

Abszolút nosztalgiaérzésem támadt, nem volt semmi különleges, nem volt semmi eltérő, kitérő, megnéztük ismét a jó, öreg Szinetár által rendezett Tannhäuser előadást, amit már a bemutatón is utáltam és mára sem változott meg az érzésem. Bizonyára akkor is beleírtam a „kockás” füzetembe, hogy bántalmaztak! Ilyen német egyenruhát idéző, katonai bevonulást csak egy jobbikos értékelné, de az nagyon, ha járnának, operába valószínűleg felállva tapsolnák meg a „vendégek bevonulása” című jelenetet. (Jelmeztervező: Schäffer Judit, lehetséges, hogy az eredeti bemutató időpontjában ez még gúnynak számított?) Ettől eltekintve tökéletes előadást láttunk. A címszerepben: Frank van Akent láthattuk, hangilag tökéletes volt, de a „Szerelmem lovagjának” már kevésbé hihető, sebj, operában már megszoktuk, ha valaki külsőleg nem tökéletes.

Megint rengeteg külföldi, megint hatalmas siker, megint őrjöngő tapsvihár volt. Hurrá! (Imádom ezt a hangulatot, ülni a nézőtéren, nézni, ahogy érkezik a közönség, ki estélyiben, ki farmerban, ki kabátostól (?), a zenekar hangol, mindenki nyüzsög és vár! Egyszerre elcsendesül minden, érkezik a karmester, taps, majd felhangzik a zene és nekem elakad a lélegzetem.)

2013. 10. 20 - 2013. 10. 23. között a Társaság Ukrajnába kirándult

Jártam 50 évvel ezelőtt, Romániában, jártam 40 évvel ezelőtt Szerbiában, de ezek az országok, már akkor sem voltak olyan állapotban, mint 2013-ban Ukrajnának az a része, ahol mi előfordultunk. Ilyen nyomort, ízléstelenséget, piros-fehér-zöldre festett eget még soha, sehol nem tapasztaltam. Elképesztő volt!

Ettől függetlenül, mi megtaláltuk a magunk útját, együtt voltunk ismét, jó volt!

Az utazásunknak azt a címet adtam, hogy:

Lovas kocsi és okos telefon, a'la, Ukrajna

2013. 10. 24. Sütő András: Az álomkommandó Pesti Színház

PESTI SZÍNHÁZ

Sütő András

Az álomkommandó

rendező: Szász János

www.wigaszinhaz.hu | info@wigaszinhaz.hu | zold szamunk: 06 80 204 443

Háttérképek: Hegedűs D. Géza, Molnár Áron, Tóth László, Fesztbaum Béla

Álomévad pesti 2013 | 2014

Színház a színházban, egy színtársulat a náci Németország idejében, Mengele laboratóriumában játszódó színdarabot próbál. Mengele az egyik zsidó család iker gyerekein kísérletezik. Sütő András ezt a darabot 1987-ben írta, nyilvánvalóan a színészek dialógusai Nicolae Ceausescu rendszere ellen szóltak. A próbák közben egyre, másra felmerül az adott kor (melyben a színészek élnek) hasonlatossága a náci Németország, illetve annak képviselőinek, erkölcsi és hatalmi túlkapásaival. Hogy lehet ebből kitörni, hogy lehet ezt a rendszert egyáltalán túlélni, meddig terjed a hatalom, hatalma az egyes emberek magánéletére? Ilyen és hasonló kérdéseket feszeget a színmű. Szinte lehetetlen nem észrevenni, hogy ez az áthallás most, itt Magyarországon is érvényes!

Amikor kijöttünk a színházból, az Uram hallott egy megjegyzést, fiatal férfitől, hogy: „Nagy merészség volt a Sütő Andrástól 1987-ben megírni ezt a darabot!” avagy áthallásról a férfi még csak nem is hallott! Pedig a darabban van egy jelenet, amikor elhurcolja a hatalom az egyik szereplőt, aki folyamatosan ordítja, üvölti, hogy: Szóljatok már! Szóljatok már! Szóljatok már!

A színmű pedig, óriási dráma, kitűnő szereplőkkel előadva, különös tekintettel Fesztbaum Bélára. De játszik a darabban a Lukács Sándor, Hegedűs D. és egy kis szerepben a IV. Sonderes (halotyszállító), Somody Kálmán, aki 50 évvel ezelőtt azért hagyta el a számítástechnikai szakmát, hogy színész lehessen. Mára öreg bácsi lett, és hallottátok a nevét valaha is?

Tahi-Tóth László is játszik egy kisebb szerepet, Ő a színpadi darab, mije is, talán segédrendezője. Kis barna köpenyében színházi „rabszolgának”, színházi mindenesnek, tűnt nekem. Van egy jelenete, amikor utánozhatatlan kedvességgel átöleli az egyik szereplőt, vigasztalás képen! Legyen béke gyerekek, nyugalom az előadásnak meg kell lennie, ezt nem mondja, de a mozdulataiból, gesztusaiból ez érezhető ki. Van egy másik jelenete, amikor szólítgatja a színészeket: Próba van gyerekek, gyerünk, gyerünk, színpadra mindenki! - mindezt háttal a közönségnek mondja, miközben kivonul a színpadról!

Rendező: Szász János

2013. 10. 25. péntek Jeney 70 Zeneakadémia

Születésnapi hangverseny, Jeney Zoltán 70. születésnapja alkalmából.

Előre kell bocsátanom, hogy egyik művet sem ismertem, soha nem hallottam, amely a műsoron volt. Így újdonság lett számomra minden egyes hang, amely elhangzott ezen a zeneakadémiai estén.

Az első műsorszám Petrassi: Kyrie kórusra és vonósokra. Megdöbbentően gyönyörű volt, és a Magyar Rádió Énekkara, Zenekara valóban remekelt. Ilyen „láthatatlan” átmenetet az emberi hang és a hangszerek között, még soha nem hallottam és fantasztikusan gyönyörű volt. Alig vártam, hogy ismét jöjjön ilyen „átmenet”, jött és megint nem vettem észre, hogy mikor váltottak!

A második szám Bach: Fürchte dich nicht, című darabja volt, úgy szólt, ahogyan egy Bach műnek szólania kell a magyarországi, hagyományosan elsőszámú, zenei intézményében, tökéletes volt, legalábbis én annak hallottam.

Ami ezután következett, Jenei szerzeményekről van szó, már nem merek nyilatkozni. Amit felismertem és értettem is, az Beethoven IX., d-moll, szimfóniájának eltorzított változata volt. Nyilván a szakértők tudják, hogy hány hangközzel, moll-ból dúrba, vagy máshová lett transzponálva, iszonyú hamisnak és hangzavarosnak tűnt számomra. Balga Belga Barátunk ilyes esetekben mindig azt mondja: Írjon magának másikat, ne a meglévőt bántsa!

A többi darabot már követni sem tudtam, valahol elvesztettem a fonalat, küszködtem azzal, hogy ne hogy elaludjak. Számítottam az Amadinda Ütő együttesre, de ki se hallottam Őket a nagy zűrzavarból. Szóval a nem Jeney számokon kívül élvezhetetlen volt számomra az előadás. Lehet, hogy nagyon fáradt voltam ehhez, lehet, hogy tényleg nem tudtam „ráhangolni” magam, találnék mentséget számomra, de azt hiszem, nem fogok erőlködni, nem jutottam el még Jeneyhez. Fischer Ivánhoz igen, Jeneyhez nem.

Az Uram pedig idézett egy viccet, Móricka megkérdezi a mellette ülő embert a hangversenyteremben: Tessék, mondani, hangolnak még, vagy ez már a műsor?

A Zeneakadémia azonban nagyon szép lett, bár az ülések változatlanul kényelmetlenek és a színpadi technika sem lett tökéletes, a tapasztaltak szerint.

2013. 10. 26. szombat Georg Büchner: Danton halála Vígszínház

VÍGSZÍNHÁZ
GEORG BÜCHNER
DANTON HALÁLA
RENDEZŐ ALFÖLDI RÓBERT

Danton: Stohl András
Camille: Varju Kálmán
Lacroix: Csépe Gábor
Philippeau: Józán László
Legendre: Kerekes József
Robespierre: László Zsolt
Saint-Just: Hevér Gábor
Heraut: Király Attila
Barrère: Mézesáros Máté
Hermann: Gécz Zoltán
Simon, Fouquier: Borbiczki Ferenc
Julie: Járó Zsuzsa
Lucile: Bata Éva
Marion: Réti Adrienn
Simonné: Hegyi Barbara
Utzai énekes: Katiccsornyó Zoltán
Előd polgár / Előd úr / Lyon / Szekeres: Rajihona Adám
Miszok polgár / Miszok úr / Szekeres: Dengyel Iván

fordította | Biró Benca, Iványos Ámbraus, Thury Gábor

szöveg | László Balázs, Papp Dániel, Inotay Ákos, Fábrián Szabolcs s.n.,
Göncz Kata s.n., Koppai Janka s.n., Mózes Andrási s.n.

díszlet: Menczel Róbert
zene: Nagy Fruzsina
dramaturg: Botta Máté
fűző: Vörös Róbert
énekes: Gál Tünde
énekes: Wiesmeyer Erik
a rendező munkatársai: Várnai Balázs

rendező: **Alföldi Róbert**

Kétszáz éve, 1913. október 17-én született Georg Büchner, longtime, a családtagok örökösei, Előd úr október 25-én mutatja be a Danton halála című remekművét, melyet 1835-ben, alig 22 évesen írt. Danton, a forradalom vezéralakja már beletört a küzdelembe, és feltűnik, ottlenni mutatkoz. Az életrajz Robespierre, és hiába Saint-Just csak arra várnak, hogy Danton és köréi megsemmisüljenek. Csakhamar rád állt helyük politikai ellenfeleiket, és a Luxemburg-szobrászok díszlet. Bár Danton több az igazságos féltett szabadságra nincs esély, a törvények döntése komoly: mindannyukat kivégzik. A drámban Büchner az igazságot keresi, a legfőbb törvényes az ember jóság, a szabó élet megteremtése.

bemutató | 2013. október 25. | Vígszínház

Álomévad
VIG 2013 | 2014

Már nem is akarok belemenni abba, hogy leírjam, miről szól ez a darab. Elég csak a cím! Nagyon jól tudjuk, akár az ókortól számítva, hogy a hatalomra kerülők előbb vagy utóbb kinyírják egymást, mert a hatalom megszerzésében még egyet kell, hogy értsenek, de a hatalom megszerzése után egymás torkának esnek, mert annyi „konc” nincsen, hogy mindenkinek jusson. Lásd: Triumvirátus, vagy éppenséggel, amiről szó van, a francia forradalom. A politika hatalmasságai szépen sorban nyakasták le egymást, Joseph-Ignace Guillotin találmányával, mert könnyebben, gyorsabban és biztosan lehetett az új szerkezettel ölni. (Milyen leleményes is az ember!)

Azon kívül, hogy ismerjük a történelmet, elég a darab címe és a díszlet látványa - függöny helyett - egy hatalmas guillotin van felfüggesztve a színpad elején, hogy tudjuk előre mi fog történni! A guillotin alatt ide, oda járkálnak a színészek, mintegy jelezve, hogy mindenkinek a nyaka fölött lóg ez az éles szablya, függetlenül, hogy éppen milyen pozíciót tölt be a politikában!

„Szegény” Danton folyamatosan mondogatja, hogy: Nem merik megtenni! Nem merik megtenni! De Danton tévedett! (És mi is tévedünk!)

Szóról, szóra ide írhatnám, azt a szöveget, amit Az álomkommandónál, írtam, de nem teszem. Tessék, elmenni, megnézni, de nagyon szomorú lesz az ember ezektől a daraboktól és nekem most három is kijutott, ezekből a szomorú szörnyűségekből: A nagy füzet, Az álomkommandó és a Danton halála.

Tartalomtól és a formától függetlenül kiváló előadást láttunk, a Vígszínház megint remekelt. Minden színészt külön, külön ki lehetne emelni, mert érdemes rá, de rengetegen voltak. (Valamikori „szomszédunk” Kerekes József, aki szintén a Budapest Kamaraszínházból érkezett a Vigbe, észrevehetően jól fejlődik és egyre nagyobb szerepeket kap. Már az Átutazók című darabban is nagyon jó volt, és ebben a darabban is.) Mindenképpen ki kell emelnem Hegyi Barbarát, aki egy züllött, talán hajléktalan, szóval egy francia „clochard” páros női tagját alakítja, aki a második felvonás elejére „meggazdagul”. Kényeskedve bevonul talpig úrnak öltözött urának a

karján és áll. (Állnak.) Majd következik egy némajáték, amelynek során, mintegy cinkosan kitekintve a közönségre, bemutatja az új szereléseit. Elegáns ruháját, ékszereit, frizuráját, és végül, de mint aki majdnem elfelejtette, kissé megemelve a szoknyáját, az új cipőjét is! (Hegyi Barnabás, büszke lehetsz a lányodra, ha nézed a fellegek fölül!)

Sajnálom, azonban, az Eszenyi Enikőt! Begyűjtött mindenkit, akiket máshonnan kitétek, itt található a valamikori Budapesti Kamara Színház pár oszlopos tagja, a (néhai, Alföldi féle) Nemzeti Színház számos tagja és ennek nem lesz jó vége! Eszenyinek akkora szíve van, hogy még a Somody Kálmán is szerepet kaphatott nála, kis szerepet, de szerepet!

2013. 10. 30. szerda Pártay Lilla: Aranyecset Operaház

OPERA
MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
HUNGARIAN STATE OPERA

Liszt Ferenc, Richard Wagner,
Hector Berlioz – Pártay Lilla

Aranyecset
The Golden Brush

ősbemutató, balett három felvonásban
World Premiere, ballet in three acts

Bemutató ► 2013. október 26., 27., Premiere ► 26-27. October 2013

További előadások ► 2013. október 27., 28., 30., november 1., 6., 8., 10.,
further dates ► 26, 27, 28 October and 1, 6, 8, 10 November 2013

HUNGARIAN NATIONAL BALLET
MAGYAR NEMZETI
BALETT

A Magyar Nemzeti Balett igazgatója:
Solyósi Tamás

2013. október 30. szerda 19h – 22.00
BÉRLET-SZÜNET

LISZT FERENC, RICHARD WAGNER, HECTOR
BERLIOZ – PÁRTAY LILLA

ARANYECSET
Balett három felvonásban

Zenevezetők | Liszt Ferenc, Richard Wagner, Hector
Berlioz

Koreográfus | Pártay Lilla
Dramaturg | Balatoni Mónika
Animáció | Papp Ferenc
Díszlettervező | Horesnyi Balázs
Jelmestervező | Velich Rita
Világítástervező | Kiril Bookman
Zenejét összeállította | Medveczky Ádám
Karmester | Medveczky Ádám

Munkácsy Mihály | OLÁH ZOLTÁN
Pall László | CSERTÁ JÓZSEF
Ceceli | KOZMÉR ALEXANDRA
Sven | ALIYA TANYKPAYEVA – a 2013/2014-es évi
Élővilág

A „Sons” | BAJÁRI LEVENTE
Charlotte | PAP ADRIENN
Evelyn | SARKISSOVA KARINA
Fekete nő | PAZÁR KRISZTINA
Székely Bernad | MAJOROS BALÁZS
Zichy Mihály | LIEBICH ROLAND
Bencsik Gréta | MEDVECCZ JÓZSEF
Mednyánszky László | SZEGŐ ANDRÁS

OPERA
MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
HUNGARIAN STATE OPERA

Seregi László életműve a mai napig meghatározó részét képezi a Magyar Nemzeti Balett műsorának, ám az együttes abban a kiváltságos helyzetben van, hogy mellette még egy kortárs, mégis klasszikus alapokon nyugvó egész estés nagy baletteket koreografáló, neves hazai művész dolgozik a repertoár bővítésén, aki hazánkban az első meghatározó női alkotó ezen a pályán: Pártay Lilla. Főbb művei:

- Pjotr Iljics Csajkovszkij: Anna Karenina (1991)
- Wolfgang Amadeus Mozart: Wolfgang AMADEUS Mozart (2003)
- Antonín Dvořák: Elfújta a szél (2007)

Idézet az internetről van, és azért néztem meg, hogy lássam, mennyire tudok „Pártay Lillá”-ul!

Sajnos tudok! Kicsi korom óta (Anyuval együtt) figyeltük a pályáját, de mindig azt láttuk, hogy „Nem az igazi!” És tessék itt az „infó”, amiből az derül ki, hogy Seregi László mellett!

Pártay Lilla húgával, Tündével, jártam egy osztályba, a balett iskolába, és az, egyébként festőművész édesanyjuk (Éber Anna), varrta az előadásainkra a balett ruháinkat. Többek között nekem is egyet. A ruhapróbák során többször előfordultam a Lenin körúti lakásukban, de a Lillát soha nem lehetett otthon találni, Ő volt akkor a „nagy ígéret”, a rendkívüli tehetség, minden idejét a Balettintézetben töltötte. Rendkívüli prímabalerina lett belőle, de pályafutása során nem volt szerencséje. Olyan nagy nevek voltak az Ő idejében a pályán, akik nem nagyon hagyták a fiatalabbakat érvényesülni. (Orosz Adél, Kun Zsuzsa, Lakatos Gabriella stb. 1961-ben végzett, de csak 1971-ben lett magántáncos, azaz 30 éves korában, ami más szakmában tini, a balerináéknál előrehaladott kornak számít.) Évekig külföldön járkált, mindenfelé, majd az Operett Színház balett igazgatója lett.

Koreográfusként végzett, de mint ahogyan az a fentebbi szövegemből is kiderült, csak a Seregi mellett dolgozhatott. 2013-ban az Aranyecsettel a 4. egész estét balettjét mutatta be az Operaház, Lilla pedig október 25-én 72 éves volt! (Ehhez is a Sereginek meg kellett halnia!) Mindig valakinek az árnyékában?

Úgy tűnik azonban, hogy mivel a nagy konkurencia már nem él, nem küzdött meg annyira a feladattal a művésznő, mint ahogyan azt a Seregi életében tette. Ez a balett unalmasra sikeredett! És sok benne a „holt járat”. (Pl: Vetített vízfolyás az amerikai szabadság szoborral!) Nem voltak felismerhetők az egyes figurák, nagyon egyformára sikeredett a jelmezük és a sminkjük is. Szóval vannak problémáim az előadással. De mindegy is! Így is jön a közönség, így is van munkájuk a táncosoknak, így is eltelik az este, így is szép lába van az Oláh Zoltánnak, mint ahogyan azt hallottam a mellettem ülő hölgytől! Mindenki megkapja a fizetését és mehetünk haza! Hol van már a lelkesedés, az a kicsi plusz, amit úgy neveznek: „Isteni szikra” a tehetség mindenén átütő fénye! Pedig a Lilla az volt, de úgy látszik, belefáradt!

Egy dolog azonban tagadhatatlan, a klasszikus balett országa vagyunk! Igaz sok az oroszosan hangzó név, de mint ahogyan az Popova Aleszja is magyar nő, ugyan úgy a többiekéről is lehet feltételezni, hogy Budapesten tanultak. (Kis kirándulással Moszkvába, esetleg Kijevbe!) Minden esetre kivétel nélkül, még az utolsósorban táncoló kislány is, éppen olyan magasra tudta emelni a lábát, mint a szóló táncos. (Csak egy kicsit lazábban! Lehet, hogy ma is érvényes a „balettpatkányok” elnyomása, háttérbe szorítása?)

A balett zenéjét Medveczky Ádám állította össze, Liszt, Wagner, Berlioz műveiből, olyan sikeresen, olyan egységesnek tűnt, hogy nem vettem észre az átmeneteket. Kivétel a Trisztán és Izolda szerelmi kettőse (Wagner), ami táncban is szenvedélyesre sikerült, Pártay Lilla érzékeltetni tudta a nagyszerűségét. Az egész este kiemelkedő egysége is volt ez a jelenet, zeneileg, táncilag egyaránt!

Emlékezetem szerint a Karamazov testvérek balettben éppen azt vettem rossz néven, hogy „jelenetekből” állt a balett, zeneileg is „random” volt az összeállítás, azaz véletlenszerű, nem volt homogén. Ennek ellenkezője teljesült ennél a balettnél és most meg éppen ezt a tulajdonságát kifogásolom? Akkor nekem tényleg nem lehet eleget tenni!

Kedves Olvasóm, ha vagy, köszönöm, hogy rám szántad az idődet, remélem, hogy tudtam valamit nyújtani az éppen aktuális kulturális eseményekből!

Ibici